

ที่ นร (กคร) ๐๑๐๖/ว ๑๗๔

คณะกรรมการควบคุมการเรียไร
ของหน่วยงานของรัฐ
สำนักงานปลัดสำนักนายกรัฐมนตรี
ทำเนียบรัฐบาล กทม. ๑๐๓๐๐

๓๐ มกราคม ๒๕๖๘

เรื่อง การชักซ้อมแนวทางปฏิบัติเกี่ยวกับการจัดให้มีการเรียไรหรือเข้าไปมีส่วนเกี่ยวข้องกับการเรียไร
ของหน่วยงานของรัฐ

เรียน ปลัดกระทรวงแรงงาน

โดยที่ระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรี ว่าด้วยการเรียไรของหน่วยงานของรัฐ พ.ศ. ๒๕๖๖ ได้กำหนดมาตรการในการควบคุมดูแลเรื่องการเรียไรของทางราชการเพื่อป้องกันการทุจริตและประพฤติมิชอบ เพื่อให้สอดคล้องกับแผนการปฏิรูปประเทศด้านการป้องกันและปราบปรามการทุจริตและประพฤติมิชอบ และกฎหมายประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต ระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรี ดังกล่าวจึงได้กำหนดห้ามมิให้หน่วยงานของรัฐจัดให้มีการเรียไรหรือเข้าไปมีส่วนเกี่ยวข้องกับการเรียไร เว้นแต่จะเข้าเงื่อนไขของข้อยกเว้นหรือได้รับอนุมัติจากคณะกรรมการควบคุมการเรียไรของหน่วยงานของรัฐ (กคร.) หรือคณะกรรมการควบคุมการเรียไรจังหวัด (กคร. จังหวัด) แล้วแต่กรณี ก่อนทำการเรียไร ประกอบกับ กคร. ได้มีประกาศกำหนดหลักเกณฑ์และวิธีการในการยื่นคำขออนุมัติให้หน่วยงานของรัฐจัดให้มีการเรียไร หรือให้หน่วยงานของรัฐเข้าไปมีส่วนเกี่ยวข้องกับการเรียไร หลักเกณฑ์และวิธีการดำเนินการกับเงิน หรือทรัพย์สินที่หน่วยงานของรัฐที่ได้รับมาจากการเรียไรโดยฝ่าฝืนหรือไม่ปฏิบัติตามระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรี และการยกเว้นให้หน่วยงานของรัฐทำการเรียไรได้โดยไม่ต้องขออนุมัติต่อ กคร. หรือ กคร. จังหวัด แล้วแต่กรณี

อาศัยอำนาจตามความในข้อ ๑๑ (๖) แห่งระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรี ว่าด้วยการเรียไรของหน่วยงานของรัฐ พ.ศ. ๒๕๖๖ กคร. ในการประชุมครั้งที่ ๙/๒๕๖๗ เมื่อวันที่ ๒๔ ธันวาคม ๒๕๖๗ พิจารณาแล้วมีมติเห็นชอบให้กำหนดแนวทางปฏิบัติเกี่ยวกับการจัดให้มีการเรียไรหรือเข้าไปมีส่วนเกี่ยวข้องกับการเรียไรของหน่วยงานของรัฐ ดังนี้

๑. หลักการ

โดยหลักการ ห้ามมิให้หน่วยงานของรัฐจัดให้มีการเรียไรหรือเข้าไปมีส่วนเกี่ยวข้องกับการเรียไร เว้นแต่จะเข้าข้อยกเว้นตามข้อ ๒

๒. ข้อยกเว้น

- ๒.๑ ได้รับอนุมัติจาก กคร. หรือ กคร. จังหวัด แล้วแต่กรณี ก่อนทำการเรียไร
- ๒.๒ เป็นนโยบายเร่งด่วนของรัฐบาล และมีมติคณะรัฐมนตรีให้เรียไรได้
- ๒.๓ เป็นการเรียไรที่รัฐบาลหรือหน่วยงานของรัฐจำเป็นต้องดำเนินการเพื่อช่วยเหลือผู้เสียหายหรือบรรเทาความเสียหายที่เกิดจากสาธารณภัยหรือเหตุการณ์ใดที่สำคัญ
- ๒.๔ เป็นการเรียไรเพื่อร่วมกันทำบุญเนื่องในโอกาสการทอดผ้าพระกฐินพระราชทาน

๒.๕ เป็นการ...

๒.๕ เป็นการเรียไรเพื่อประโยชน์แก่หน่วยงานของรัฐนั่นเอง หรือเพื่อสาธารณประโยชน์ เพื่อให้ได้เงินหรือทรัพย์สินไม่เกินจำนวนเงินหรือมูลค่าทรัพย์สินหรือจำนวนเงินและมูลค่าทรัพย์สินรวมกัน ไม่เกินห้าแสนบาท

๒.๖ เป็นการเข้าไปมีส่วนเกี่ยวข้องกับการเรียไรขององค์การ สถานสาธารณกุศล สถานพยาบาล และสถานศึกษาที่ได้รับอนุญาตจากคณะกรรมการควบคุมการเรียไรตามกฎหมายว่าด้วยการควบคุมการเรียไร และบุคคลหรือนิติบุคคลดังกล่าวเป็นองค์กร สถานสาธารณกุศล สถานพยาบาล และสถานศึกษาตามประกาศกระทรวงการคลังที่ออกตามความในมาตรา ๔๗ (๓) (ข) แห่งประมวลรัษฎากร และที่แก้ไขเพิ่มเติม

๒.๗ เป็นการให้ความร่วมมือกับหน่วยงานอื่นของรัฐที่ได้รับอนุมัติหรือได้รับยกเว้นในการ ขออนุมัติตามระเบียบนี้แล้ว

๓. คำขออนุมัติและการยื่นคำขอ

๓.๑ แบบ กคร. ๑ คำขออนุมัติให้จัดให้มีการเรียไร

๓.๒ แบบ กคร. ๒ คำขออนุมัติให้เข้าไปมีส่วนเกี่ยวข้องกับการเรียไร

โดยยื่นคำขออนุมัติต่อสำนักงานเลขาธิการ กคร. หรือ กคร. จังหวัด เป็นการล่วงหน้า ไม่น้อยกว่าหกสิบวันก่อนทำการเรียไรหรือเข้าไปมีส่วนเกี่ยวข้องกับการเรียไร กรณีที่หน่วยงานของรัฐที่ยื่น คำขออนุมัติมิใช่หน่วยงานระดับกรมหรือที่เทียบเท่าขึ้นไป ให้แนบสำเนาหลักฐานการได้รับความเห็นชอบ จากหน่วยงานระดับกรมเจ้าสังกัดหรือที่เทียบเท่ามาพร้อมกับคำขออนุมัติด้วย หรือกรณีที่หน่วยงานของรัฐ ยื่นคำขออนุมัติเป็นสถาบันอุดมศึกษาของรัฐ รัฐวิสาหกิจ องค์กรมหาชนหรือหน่วยงานที่อยู่ในกำกับดูแล ของฝ่ายบริหาร ให้แนบสำเนาหลักฐานการได้รับความเห็นชอบจากผู้บริหารสูงสุดของหน่วยงานมาพร้อมกับ คำขออนุมัติด้วย

๔. หน้าที่ผู้บังคับบัญชา

ให้ผู้บังคับบัญชามีหน้าที่ควบคุมดูแลให้เจ้าหน้าที่ของรัฐปฏิบัติตามระเบียบนี้โดยเคร่งครัด ในกรณีที่เจ้าหน้าที่ของรัฐผู้ใดฝ่าฝืนหรือไม่ปฏิบัติตามระเบียบนี้ ให้ผู้บังคับบัญชาดำเนินการลงโทษทางวินัย แก่เจ้าหน้าที่ของรัฐผู้นั้นตามควรแก่กรณี และในกรณีที่ผู้บังคับบัญชาเห็นว่าการกระทำนั้นอาจมีเหตุเกี่ยวข้อง กับการทุจริตและประพฤติมิชอบในวงราชการ มีมูลความผิดทางอาญา หรืออาจเป็นการฝ่าฝืนกฎหมายอื่น ให้ผู้บังคับบัญชาแจ้งให้หน่วยงานที่มีหน้าที่และอำนาจในเรื่องนั้นเพื่อพิจารณาดำเนินการต่อไป

๕. การเรียไรหรือเข้าไปมีส่วนเกี่ยวข้องกับการเรียไรจะต้องมีลักษณะและวัตถุประสงค์ อย่างหนึ่งอย่างใดดังต่อไปนี้

๕.๑ เป็นการเรียไรที่หน่วยงานของรัฐเป็นผู้ดำเนินการเพื่อประโยชน์แก่หน่วยงานของรัฐ นั้นเอง

๕.๒ เป็นการเรียไรที่หน่วยงานของรัฐเป็นผู้ดำเนินการเพื่อประโยชน์แก่การป้องกันหรือ พัฒนาประเทศ

๕.๓ เป็นการเรียไรที่หน่วยงานของรัฐเป็นผู้ดำเนินการเพื่อสาธารณประโยชน์

๕.๔ เป็นกรณีที่หน่วยงานของรัฐเข้าไปมีส่วนเกี่ยวข้องกับการเรียไรของบุคคลหรือนิติบุคคลที่ได้รับอนุญาตจากคณะกรรมการควบคุมการเรียไรตามกฎหมายว่าด้วยการควบคุมการเรียไรแล้ว

๖. ในกรณีที่...

๖. ในกรณีที่หน่วยงานของรัฐได้รับอนุมัติหรือได้รับยกเว้นให้จัดให้มีการเรียหรือเข้าไปมีส่วนเกี่ยวข้องกับการเรีย ให้หน่วยงานของรัฐดำเนินการดังต่อไปนี้

๖.๑ ให้กระทำการเรียเป็นการทั่วไป โดยประกาศหรือเผยแพร่ต่อสาธารณชน

๖.๒ กำหนดสถานที่หรือวิธีการที่จะรับเงินหรือทรัพย์สินจากการเรีย

๖.๓ ออกใบเสร็จหรือหลักฐานการรับเงินหรือทรัพย์สินให้แก่ผู้บริจาคทุกครั้ง เว้นแต่โดยลักษณะแห่งการเรียไม่สามารถออกใบเสร็จหรือหลักฐานดังกล่าวได้ ก็ให้จัดทำเป็นบัญชีการรับเงินหรือทรัพย์สินนั้นไว้เพื่อให้สามารถตรวจสอบได้

๗. การเรียหรือเข้าไปมีส่วนเกี่ยวข้องกับการเรีย ห้ามมิให้หน่วยงานของรัฐดำเนินการดังต่อไปนี้

๗.๑ กำหนดประโยชน์ที่ผู้บริจาคหรือบุคคลอื่นจะได้รับซึ่งมิใช่ประโยชน์ที่หน่วยงานของรัฐได้ประกาศไว้

๗.๒ กำหนดให้ผู้บริจาคต้องบริจาคเงินหรือทรัพย์สินเป็นจำนวนหรือมูลค่าที่แน่นอน เว้นแต่ โดยสภาพมีความจำเป็นต้องกำหนดเป็นจำนวนเงินที่แน่นอน เช่น การจำหน่ายบัตรเข้าชมการแสดงหรือบัตรเข้าร่วมการแข่งขัน เป็นต้น

๗.๓ กระทำการใด ๆ ที่เป็นการบังคับให้บุคคลใดทำการเรียหรือบริจาค หรือกระทำในลักษณะที่ทำให้บุคคลนั้นต้องตกอยู่ในภาวะจำยอมไม่สามารถปฏิเสธหรือหลีกเลี่ยงที่จะไม่ช่วยทำการเรียหรือบริจาคไม่ว่าโดยทางตรงหรือทางอ้อม

๗.๔ ให้เจ้าหน้าที่ของรัฐออกทำการเรีย หรือใช้ สิ่ง ขอร้อง หรือบังคับให้ผู้ได้บังคับบัญชาหรือบุคคลอื่นออกทำการเรีย

๘. เจ้าหน้าที่ของรัฐที่เข้าไปมีส่วนเกี่ยวข้องกับการเรียของบุคคลหรือนิติบุคคลที่ได้รับอนุญาตจากคณะกรรมการควบคุมการเรียใดตามพระราชบัญญัติควบคุมการเรีย พุทธศักราช ๒๕๔๗ ซึ่งมีใช้หน่วยงานของรัฐ จะต้องไม่กระทำการดังต่อไปนี้

๘.๑ ใช้หรือแสดงตำแหน่งหน้าที่ให้ปรากฏในการดำเนินการเรียไม่ว่าจะเป็นการโฆษณาด้วยสิ่งพิมพ์ตามกฎหมายว่าด้วยการพิมพ์หรือสื่ออย่างอื่น หรือด้วยวิธีการอื่นใด

๘.๒ ใช้ สิ่ง ขอร้อง หรือบังคับให้ผู้ได้บังคับบัญชา หรือบุคคลใดช่วยทำการเรียให้หรือกระทำในลักษณะที่ทำให้ผู้ได้บังคับบัญชาหรือบุคคลอื่นนั้นต้องตกอยู่ในภาวะจำยอมไม่สามารถปฏิเสธหรือหลีกเลี่ยงที่จะไม่ช่วยทำการเรียให้ได้ไม่ว่าโดยทางตรงหรือทางอ้อม

๙. ภายหลังสิ้นสุดการเรียแล้ว ให้หน่วยงานของรัฐดำเนินการดังต่อไปนี้

๙.๑ จัดทำบัญชีการรับจ่ายเงินหรือทรัพย์สินที่ได้จากการเรียใดตามระบบบัญชีของทางราชการภายในเก้าสิบวันนับแต่วันที่สิ้นสุดการเรีย หรือทุกสามเดือนในกรณีที่เป็นการเรียที่กระทำอย่างต่อเนื่องและปิดประกาศโดยเปิดเผย ณ ที่ทำการของหน่วยงานของรัฐที่ได้ทำการเรียไม่น้อยกว่าสามสิบวัน เพื่อให้บุคคลทั่วไปได้ทราบและจัดให้มีเอกสารเกี่ยวกับการดำเนินการเรียดังกล่าวไว้ ณ สถานที่สำหรับประชาชนสามารถใช้ในการค้นหาและศึกษาข้อมูลข่าวสารของราชการ รวมทั้งเผยแพร่ผ่านทางระบบอิเล็กทรอนิกส์ของหน่วยงานของรัฐนั้นด้วย

๙.๒ รายงานการเงินของการเรียพร้อมทั้งส่งบัญชีตามข้อ ๙.๑ ให้ กคร. หรือ กคร. จังหวัด แล้วแต่กรณี และสำนักงานการตรวจเงินแผ่นดินหรือสำนักตรวจเงินแผ่นดินจังหวัด แล้วแต่กรณี

ภายในสามสิบวัน...

ภายในสามสิบวันนับแต่วันที่ได้จัดทำบัญชีตามข้อ ๙.๑ แล้วเสร็จ หรือในกรณีที่เป็นการเรียไรที่ได้กระทำอย่างต่อเนื่อง ให้รายงานการเงินพร้อมทั้งส่งบัญชีดังกล่าวทุกสามเดือน รวมทั้งเผยแพร่ผ่านทางระบบอิเล็กทรอนิกส์ของหน่วยงานของรัฐนั้นด้วย

๙.๓ ภายหลังสิ้นสุดการเรียไรแล้ว หากปรากฏข้อเท็จจริงดังต่อไปนี้

๙.๓.๑ เงินหรือทรัพย์สินที่หน่วยงานของรัฐได้รับมาจากการเรียไรไม่ต้องจ่าย เพราะไม่อาจดำเนินการตามวัตถุประสงค์แห่งการเรียไรที่ได้แสดงไว้ หรือเหลือจ่ายเพราะเหตุใด หรือ

๙.๓.๒ เงินหรือทรัพย์สินที่ได้รับมาจากการเรียไรในจำนวนที่เกินกว่าจำนวนที่ได้รับอนุมัติให้จัดให้มีการเรียไร

ห้ามมิให้หน่วยงานของรัฐใช้จ่ายเงินหรือทรัพย์สินดังกล่าวจนกว่าจะได้รับอนุมัติจาก กคร. หรือ กคร. จังหวัด แล้วแต่กรณี โดยให้หน่วยงานของรัฐที่จัดให้มีการเรียไรขออนุมัติต่อ กคร. หรือ กคร. จังหวัด แล้วแต่กรณี เพื่อพิจารณาสั่งให้ส่งเงินหรือทรัพย์สินดังกล่าวไปประกอบการตามวัตถุประสงค์ของการเรียไรเดิมหรือตามวัตถุประสงค์อย่างหนึ่งอย่างใดตามข้อ ๑๘ แห่งระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยการเรียไรของหน่วยงานของรัฐ พ.ศ. ๒๕๖๖ คำขออนุมัติให้ระบุงบเหตุที่ไม่ต้องจ่ายเงินหรือทรัพย์สินที่หน่วยงานของรัฐได้รับมาจากการเรียไรหรือเหลือจ่ายตามข้อ ๙.๓.๑ หรือสาเหตุที่ได้รับเงินหรือทรัพย์สินเกินกว่าจำนวนที่ได้รับอนุมัติให้จัดให้มีการเรียไรตามข้อ ๙.๓.๒ ประกอบด้วย

๑๐. ในกรณีที่หน่วยงานของรัฐได้รับเงินหรือทรัพย์สินมาโดยฝ่าฝืนหรือไม่ปฏิบัติตามระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรี ว่าด้วยการเรียไรของหน่วยงานของรัฐ พ.ศ. ๒๕๖๖

๑๐.๑ ให้หน่วยงานของรัฐที่จัดให้มีการเรียไรรายงานให้ กคร. เพื่อพิจารณาสั่งให้ส่งเงินหรือทรัพย์สินดังกล่าวไปประกอบการกุศลหรือสาธารณประโยชน์อย่างหนึ่งอย่างใดตามวัตถุประสงค์ของการเรียไรเดิมหรือตามที่เห็นสมควร

๑๐.๒ รายงานตามข้อ ๑๐.๑ ให้มีรายละเอียดดังนี้

๑๐.๒.๑ ชื่อโครงการหรือกิจกรรมที่จัดให้มีการเรียไร

๑๐.๒.๒ วัตถุประสงค์ของการเรียไร

๑๐.๒.๓ ระยะเวลาที่ทำการเรียไร

๑๐.๒.๔ รายรับและรายจ่ายของการเรียไร

๑๐.๒.๕ พฤติการณ์ที่เป็นการฝ่าฝืนหรือไม่ปฏิบัติตามระเบียบ พร้อมเหตุผลประกอบ

๑๐.๒.๖ ความเห็นของหน่วยงานของรัฐระดับกรมเจ้าสังกัดหรือที่เทียบเท่า ในกรณีที่หน่วยงานของรัฐที่รายงานมิใช่หน่วยงานระดับกรมหรือที่เทียบเท่าขึ้นไป หรือความเห็นของผู้บริหารสูงสุดของหน่วยงาน ในกรณีที่หน่วยงานของรัฐที่รายงานเป็นสถาบันอุดมศึกษาของรัฐ รัฐวิสาหกิจ องค์การมหาชน หรือหน่วยงานที่อยู่ในกำกับดูแลของฝ่ายบริหาร

ทั้งนี้ สามารถสืบค้นระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรี ว่าด้วยการเรียไรของหน่วยงานของรัฐ พ.ศ. ๒๕๖๖ และประกาศคณะกรรมการควบคุมการเรียไรของหน่วยงานของรัฐ ได้ที่เว็บไซต์ราชกิจจานุเบกษา www.ratchakitcha.soc.go.th และที่เว็บไซต์สำนักนายกรัฐมนตรี www.opm.go.th โดยเข้าไปที่ “หน่วยงานภายใน สปน.” “สำนักกฎหมายและระเบียบกลาง” “กฎหมายที่อยู่ในความรับผิดชอบ” และเลือกหัวข้อ “ระเบียบ”

จึงเรียนมาเพื่อทราบและถือปฏิบัติ พร้อมกับแจ้งให้หน่วยงานของรัฐในสังกัดทั้งในราชการ
ส่วนกลาง ราชการภูมิภาค และราชการส่วนท้องถิ่น (ถ้ามี) รวมทั้งรัฐวิสาหกิจ องค์การมหาชน และหน่วยงาน
ที่อยู่ในกำกับดูแล (ถ้ามี) เพื่อทราบและถือปฏิบัติต่อไปด้วย จะขอบคุณยิ่ง

ขอแสดงความนับถือ

(นายชูศักดิ์ ศิรินิล)

รัฐมนตรีประจำสำนักนายกรัฐมนตรี
ประธานกรรมการควบคุมการเรียไรของหน่วยงานของรัฐ

ฝ่ายเลขานุการ

โทร. ๐ ๒๒๘๓ ๔๕๗๔ และ ๐ ๒๒๘๓ ๔๕๗๖

โทรสาร ๐ ๒๒๘๓ ๔๕๘๙

ไปรษณีย์อิเล็กทรอนิกส์ saraban@opm.go.th